

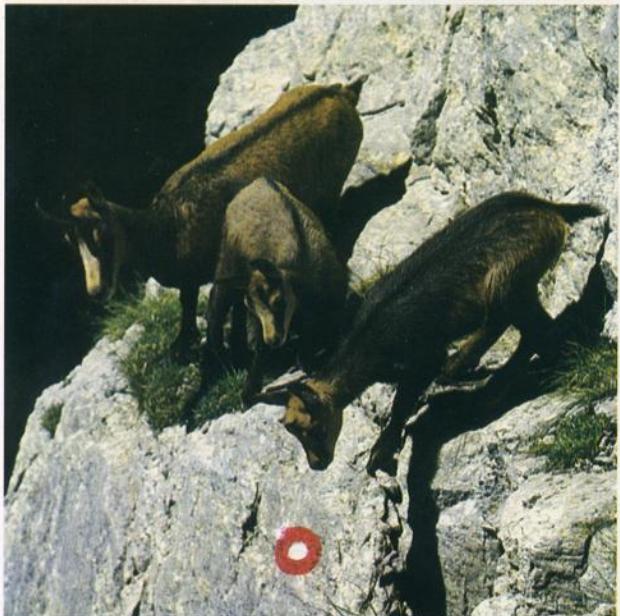

PLANINARSKE STAZE I OZNAKE (MARKACIJE)

Ako si se ikada našao na nekoj planini koju posjećuju planinari, vjerojatno si na stablima ili stijenama uz stazu opazio okrugle crveno-bijele oznake. Te crveno-bijele oznake, koje se nazivaju markacijama, služe planinarima da lako i sigurno, bez lutanja po planini stignu do željenog cilja. Markacije se obično nalaze na stablima, stijenama, zidovima, ogradama i klcima uz planinarsku stazu i jamče da ona nekuda vodi. No, treba biti oprezan: markacije ne jamče da vodi baš onamo kamo želimo stići - to jamče putokazi, ali samo ako su ispravno okrenuti. Na većim površinama markacije imaju oblik kruga, a na tankim stablima umjesto kruža postavljaju se tri usporedne crte. Križanja staza označavaju se znakom X ispod markacije, pedesetak metara prije samog raskrižja, a putokazima, strelicama i savinutim crtama označavaju se skretanja. Oznake se u pravilu crtaju tako da se stojeći kod jedne može vidjeti sljedeća.

Kada se nađemo u planini koju ne poznajemo, treba se njome kretati isključivo po planinarskim stazama, prateći planinarske markacije, jer one služe da se njima sigurno i sa što manje teškoća dođe do odabranog cilja. Pješačiti po neplaninarskim putovima mogu samo oni koji ih dobro poznaju. Pri kretanju po planinarskim stazama, osim na markacije, posebno treba paziti na raskrižja i skretanja. Na tim mjestima osvrni se za sobom i zapamti kojom si stazom došao, za slučaj da se moraš vratiti istim putem. Dakako, na takvim mjestima moraš još više paziti da i sam odabereš pravi put za nastavak kretanja. Ako počeci staza iza križanja nisu jasno označeni, treba pogledati zemljovid i po potrebi izvidjeti početke staza. U slučaju da izgubiš markaciju, upozori na to

ostale i svi zajedno potražite posljednju viđenu oznaku. Tada će ti koristiti zemljovid i poznavanje osnova orijentacije.

Planinarske puteve razvrstavamo u tri kategorije; lagani, srednje teški i teški put. Iako se mnogima čini da su i najlakši putovi teški, treba reći da većina putova u Hrvatskoj spada u kategoriju laganih putova. Naime, lagani putovi su oni na kojima se pri penjanju ne treba pomagati rukama, dok se na srednje teškim i teškim treba kod penjanja pridržavati za stijenu. One puteve, koje za lakše i sigurnije kretanje imaju ugrađene metalnu užad i klinove na mjestima gdje je to potrebno, zovemo još i osiguranim putovima. Takvi putovi namijenjeni su iskusnim planinarima. U hrvatskim planinama danas ima oko tisuću planinarskih staza, a njihova ukupna duljina je oko 2500 kilometara. Da bi se sve te puteve obišlo, trebalo bi pješačiti barem 800 sati, za što bi trebalo planinariti barem desetak godina (svakoga vikenda).

O održavanju planinarskih markacija i staza brinu se planinarska društva, obično ona koja imaju svoj planinarski dom na planini. Markiranjem planinarskih putova bave se planinari-markacisti. Markiranje puteva je odgovoran posao (za razliku od markiranja iz škole).

ČETVRTA EKO-ZAPOVIJED

Izbjegavaj vožnju automobilom po planinama jer tako dodatno zagađujemo okoliš, a sebe lišavamo užitaka i ljepote koji su cilj planinarenja. Planinske ceste služe za veće potrebe; npr. spašavanje i opskrbu.

Alan Čaplar

